

potrebneje, ker niso prizadeti ravno učitelji, nego tudi drugi uradniki, ki se jim je zgodila tudi krivica in se sedaj čisto dogaja, da se stari uradniki vračajo v službo samo zato, da bi mogli biti upoštevani po novem zakonu. V odboru za prošnje in pritožbe je izraženo mišljenje, da bi ta sprememba ne imela velikega finančnega efekta, nasebno ker je število uradništva upokojenega po starem zakonu vedno manjše.

— **Članom in članicam učiteljskega društva za ljubljansko okolico** se daje na znanje in v ravnanje sledeči sklep odbora seje: Kljub večkratnim apelom na vsakem zborovanju za redno plačevanje članarine se ni našlo pri nekaterih tovariših in tovarišicah odziva; vsled tega se vsem onim članom in članicam, ki niso poravnali polletne članarine, odvzame glasovalna pravica; po 1. juliju pa se jihi kratkoma črta iz društva, ako do takrat ne poravnajo zaostale članarine in se jih ne sprejme več nazaj kot člane, dokler ne plačajo zaostale članarine.

— **Pri proslavah državnih praznikov** naj bode povsod poleg kraljeve podobe tudi žredno posrečena slika državnega grba, ki znači vse tri mednarodne naše kraljevine. Zato ne odlašajte z naročili! Grb se dobi po vseh večjih knjigarnah. Razpošilja ga na tudi založništvo »Učit. dom« v Mariboru kot tiskovino v močnih tulkah (rolah) v katerih je vsaka poškodba docela izključena. Zato je umestno, da ga zlasti zunanje šole naroče direktno pri »Učit. domu«. Grb s pojasnilom vred stane 20 Din; nač na je založništvo primorano zaradi visoke cene tulik (2 Din) in poštne to še posebej zaračunati kar zneske 3 Din. Nekateri šole naročajo kar za vse razrede in si s tem prihranijo večkratne zneske za ovoi in poštino. Brez dvoma je, da bode oblast zahtevala umeljavo grba tudi po razredih.

— **Zrelostni izpiti na ženskem učiteljskem v Mariboru** so zelo povoljno končali. Z odliko so izpit prebile: a) v slov. učnem jeziku: Benko Marija, Bezjak Marija, Brinar Vanda, Černigoi Vera, Dekleva Sonja, Lužar Sonja, Pivko Vida, Stergar Eleonora, Strgar Ema, Šaina Ljudmila, Vodenik Martina; b) v slov. in nem. učnem jeziku: Planer Terezija in Rottmann Vili. — Zrele so: a) v slov. učnem jeziku: Bernot Nada, Čoni Jožefa, Kramberger Angela, Potočnik Matilda, Potočnik Sonja, Praunseis Vekoslava, Senčar Franja, Stante Albina, Zupanc Anica, Žen Danica in Zen Vladimir; b) v slov. in nem. učnem jeziku: Grob Ida, Potutščnik Emilija, Stancer Ana in Valjavec Ana. 3 kandidatke bodo ponavljale izpit septembra. K tako lepemu uspehu smemo zavodu in poštvovalnim učiteljem zavoda iz srca čestitati. Mladim pedagoškim adeptom na kličemo: Dobrodošle v naši sredi! Idealno in poštvovalno na delo!

— **Liboje.** Dne 10. t. m. je priredila tukajšnja šola izlet na Dobro Bodo na tem mestu izražena v imenu mladine najlepša zahvala upravitelstvu državnih toplic za brezplačno kopel, kakor tudi hotelirki Dobrna gđ. Kosljevici za dobro in ceneno postrežbo šolarjem. Istotako iskrena zahvala gđ. Cenclju in Škobernetu v Libojah za brezplačne vozove.

Telovšek, šol. upravitelj.

— **Razstavo deskih ročnih del, risb in drugih šolskih izdelkov** priredi v Ljubljani II. deška osnovna šola na Cojzovi cesti 20. in 21. junija. Cenjene tovariše in tovarišice, posebnost pa one ki se zanimajo za rokotorni pouk in uspehe istega na šestrazredni osnovni šoli, opozarjamo na to in vabimo, da si razstavo ogledajo. Razstava bo odprta od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure. — Istočasno bodo razstavljeni v istem poslopiju tudi izdelki pomožne šole.

— **Dvajsetletnica Christofovega učnega zavoda.** Letos mine 20 let, odkar obstoji Christofov učni zavod. Tudi tukaj se je uresničil pregovor: »Iz malega raste veliko.« — Iz skromnih početkov se je polagoma razvil in razvil ta prvi tozadevni slovenski zavod do one višine, na kateri danes neoporečno stoji. Neumornemu trudu ravnatelja g. Josipa Christofa se je posrečilo v 20 letih resnega in smotrnega dela, da je pravilno svoj šolo na ono višino, ki ji omogoča konkurirati z drugimi sličnimi inostranskimi zavodi. Zavod ne nudi učencem samo znanstvene naobrazbe, ampak jih tudi vzgaja v strogo nacionalnem smislu. Že od nekdaj se je posvečala na zavodu posebna pažnja strojepisu in stenografiji, kar so tudi upoštevali na višjem mestu in po prevratu podelili Christofovemu zavodu pravico da edino njegov za-

vod v vsej ljubljanski oblasti nosi naslov: »Oblastveno dovoljeni učni zavod za stenografijo in strojepisje.« — Nešteto priznanih pism vodstvu govori s čustvom hvalečnosti ravno o dejstvu, koliko stenografije se nauče učenci v Christofovem učnem zavodu. Vsakoletne javne tekme h katerim ima vsako pristop prost, jasno pričajo, da se sijajni uspehi v stenografskem pouku ne boje javnosti ter pod javno kontrolo kažejo uspehe 10-mesečne prireditve. Koliko gojenk ima prav dobre službe ravno vsled znanja in praktične uporabe v stenografiji. Christofov učni zavod je edina šola, v kateri se poučuje tudi nemška stenografija. Prizadevanje šolskega ravnateljstva in resne uspehe priznava tudi javnost. Od leta do leta je raslo število gojencev. V prvem desetletju je posečalo zavod 1034 gojenk in gojencev, v drugem desetletju pa je to število skoro za tretjino naraslo, tako da je do danes absolviralo Christofov učni zavod 2508 učencev. Vršilo se dnevni in večerni tečaj pod vodstvom državnih izprašanih učnih moči. Lepo povzeto Christofovega učnega zavoda je tipičen dokaz, kam dovede lahko smotrna prireditev in neumorna delavnost. Ob dvajsetletnem jubileju g. Josipa Christofa mu kličemo: »Krenko naprej do 30-letnice!«

— **Vpisovanje učencev v I. deško meščansko šolo v Ljubljani za šolsko leto 1926/27.** bo v sredo, 30. junija ob 8. do 12. ure dopoldne in v četrtek 1. julija ob 8.—12. ure dopoldne. V zmislu odloka ministrstva prosvete O. N. br. 13.317 z dne 17. marca 1925 se sprejemajo v I. razred meščanske šole učenci, ki so uspešno dovršili četrti razred osnovne šole. S seboj naj prinesejo krstni list in zadnje šolsko spričevalo. — Ravnateljstvo I. deške meščanske šole v Ljubljani.

— **Relief zelenega Pohorja.** Tovariš Josip Peitler, učitelj v Limbušu, je po specialni karti po merilu 1 : 75.000 izdelal krasni relief naše zelene Pohorja, ki vzbuja s svojo precizno in lično izdelavo pozornost. Označbe potov, krajev, šol itd. so izvršene natančno po Dimnikovem zemljevidu. Ker je relief izborno učilo, posebnost kar se tiče ponazorovanja terenskih oblik in nvalanja učencev v čitanje zemljevida, ga vsem šolam toplo priporočamo, posebnost onim v mariborski oblasti. Tov. Peitler je pripravljen ustreči posameznim šolam tudi v tem oziru da bo šolski okoliš dotične šole, ki relief naroči specializiral. Revnejšim krajinam šolskim svetom dovoljuje tudi olajševanje glede odplačevanja.

— **Članom, dolžnikom kočevskega okraja!** Člani, ki dolgujejo članarino še za leto 1924., 1925. in za tekoče polletje, naj jo zanesljivo poravnajo do konca tega meseca. Glavno blagajništvo terja od nas zaostali znesek, zato ponovno in zadnjič opominimo na stanovsko in tovariško dolžnost. Zadrževanje članarine je proti pravilom! — V imenu odbora: Ana Sedejeva, t. č. blaginjičarka.

— **Ročni katalog za šolsko leto 1926/27.** ki ga rabi dnevno vsak razredni in predmetni učitelj(ica) izide v Učiteljski tiskarni v Ljubljani v avgustu t. l. Obsegal bode poleg navodil, obrazcev, odredb tabel i. dr. tudi narvaznejša odločbe Državnega Saveta, ki se tičejo učiteljskega sploha. Da bo možna Učiteljska tiskarna ustreči vsem naročilom (lansko leto je pošel Ročni katalog pred pričetkom šolskega leta), se naprošajo vsa vodstva osnovnih in ravnateljstva meščanskih šol naj sporoče vsaj do 30. junija potom dopisnice na naslov Učiteljske tiskarne (Ročni katalog) v Ljubljani: a) koliko Ročnih katalogov za razredne in b) koliko Ročnih katalogov za predmetne učitelje naroči učiteljsko na posamezni šoli oziroma na šolah v istem šolskem okolišu. Ker so pojasnili in navodila o prejemkih učiteljskega v Ročnem katalogu že marsikateri učitelj očuvala »dolgov iz prejšnjih let«, naj se sleherni učitelj(ica) prijavi za naročilo te nepotrebne in najcenejše ročne knjižice.

— **Sladki vrh.** Dne 27. junija 1926 ob 3. uri dopoldne priredi osnovna šola Sladki vrh šolsko veselico. Na vzporedno: deklamacije, petje in dve kerri. Vabijo se bližnje tovarišice in tovariši da se iste udeležijo in privabijo čim več občinstva k isti in s tem pripomorejo k velikemu uspehu, ki nam doplača trud tukajšnih obmejnih delavcev.

— **»BREZALKOHOLNA PRODUKCIJA«.** Ljubljana. Poljanski našo 10/21 pošle vsakemu naročniku »Učit. Tovarša« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoli: ne bo Vam žal!

Upokojitve, napredovanja in imenovanja.

— **i Imenovanja.** Štefaniia Fink v Studencih pri Mariboru. Marija Sadnek-Vučnik v Mežici. Šarlota Luthar v Pučuncih. Josipina Mihelič. Maide v Ljubljani III. deklška osnovna šola (licej). Rudolf Obrekar v Brigo n. Kočevska Reka. Franja Grom v Naklo pri Kranju. Vilma Čalogovič v Zamet. Ida Vodenik-Stedri v Mariboru III. deklška osn. šola. Milka Bračič v Mariboru I. deklška osnovna šola.

— **i Napredovanja.** V 6. grupi I. kategorije: Dr. Maks Kavčič prof. moškega učiteljskega v Mariboru. Adolf Lapaine, prof. moškega učiteljskega v Ljubljani; v 1. grupi II. kategorije: Marija Strauss v Krki. Terezija Juvaneč v Škofji Loki. Ana Fajdiga na Ježici. Olga Tavčar-Cvahte pri Sv. Štefanu; v 2. grupi II. kategorije: Franja Passek-Verhunc v Podzemlju. Lovro Jevnikar v St. Vidu pri Stični. Iva Lovšin v Sodražici. Angela Žnidaršič-Neřima v Moravčah. Berta Lapaine v Sodražici. Matilda Weber v Žireh. Amalija Erker v Stari cerkvi. Ivanka Runovec v Grižah. Antonija Manko-Reboli pri Sv. Tomažu. Antonija Riřavec v Mariboru. Angela Schalda-Lebar pri Sv. Lovrencu. Emilija Ažman v Beltincih. Ierica Viseňiak v Žetalah. Pavla Novak v Pobrežju.

— **i Upokojitve.** Josip Štrekelj nadzornik šolskih vrtov v Ljubljani. Marica Salaba-Vranjek v Mengšu. Srečko Nagu Sv. Jakob ob Savi. Fran Štefančič v Ribnici. Janez Vreže, prof. moškega učiteljskega v Mariboru. Friderik Šijanec, prof. moškega učiteljskega v Mariboru. Miroslav Pučelič Laitersberg-Krčevina. Franja Serainik v Mariboru. Ana Čepin-Wutt St. Janž pri Dravogradu. Jakob Vrečko učitelj v Šoštanju.

Učiteljski pevski zbor.

— **pev. 12 in 13. junija** smo se po dvomesečnem odmoru zopet polnoštevilno zbrali. Iz vseh krajev Slovenije so prihiteli poštvovalni pevci in pevke, po številu nad 80. Točno in z veseljem so se udeleževali pevskih vaj.

— **pev. Koncerta ob priliki skupščine v Celju 17. junija** ne bomo priredili, ker ne moremo do takrat naštudirati programa, ki bi delal pevskemu zboru slovenskega učiteljstva čast.

— **pev. Prihodnji pevski tečaj** se bo vršil od 2. julija ob 8. uri do 10. julija v Ljubljani, in sicer v »Glasbeni Matici«. Prijave za hrano in stanovanje pošiljajte tainiku: Drago Zupancič Cesta na Rožnik 5, Ljubljana. Na prijave ki jih sprejemem po 1. juliju se ne bom oziral.

Tainik.

Vestnik upokojenecv.

— **up. Občni zbor »Društva upokojenega učiteljstva za Slovenijo v Ljubljani«** bo v soboto 3. julija t. l. ob 14 uri v osn. šoli na Ledini z običajnim vzporedom. Ker se bodo pri tem zborovanju prenašala zastarela društvena pravila ter se bo volil tudi nov odbor, se pričakuje obilna udeležba članstva. — Po zborovanju pa se snidemo vsi, kar nas je dobre volje in se zavedamo še starega učiteljskega tovarištva, k priateljskemu sestanku na Vidovdanski cesti »pri Možini«. Na svidele torej stari gardisti.

— **up. Društvo upokojenega učiteljstva Slovenije** je letos meseca maja po gđ. blaginjičarki izplačalo 1200 Din posmrtnine dedičem po umrlem g. nadučitelju Antonu Javoršku. Tako je prejel tudi v mainiku dedič po umrli učiteljici Praprotnik-Beg 1200 Din posmrtnine. Društvo je naraslo, da je šlo 300 članov. Vsak prispeva po 5 Din. in sicer 4 Din za posmrtnino, 1 Din pa za upravnne, poštne in čekovnouradne stroške, ki znašajo vsakokrat okoli 300 Din.

Naša gospodarska organizacija.

— **g Učiteljska Samopomoč.** Obveščam društvene člane, da je 30. maja 1926 umrla članica Josipina Sivka iz St. Jurija ob južni železnici. Dediču je bila 8. junija 1926 nakazana posmrtnina 9550 Din. Položnice za ta — 115. — smrtni slučaj prejmejo člani pozneje. — Prosim še enkrat vse tiste člane, ki imajo doma zadnje položnice iz aprila t. l., da nakažejo zaznamovane zneske. Danes — 12. junija 1926 — znaša neporavnani znesek 5113 Din. — Pozivam na tudi vse one, ki so se že pred dalj časa prijavili za sprejem v U. S., da nakažejo spre-

jemne pristojbine. Teh priglasencev je nekaj nad 100 — Učit. Samopomoč ima danes 1927 članov, posmrtnina znaša 9635 Din.

Prirodopisne zbirke.

(Dalje.)

Prepariranje.

Prepariranje kornih poljev se v bistvu ne razlikuje od prepariranja sladkovodnih poljev: velike umorimo z vrelo vodo in potegnemo s pinceto ali ukrivljeno buciko iz lupine, male pa pustimo, da se vsuše.

Lupinice očistimo s pomočjo obrabljene krtače za zobe in malih čopičev, nato jih polagoma posušimo (ne na soncu in ne na peči!).

Ako pa hočemo preparirati živali, potem moramo postopati drugače. Vsa ona sredstva, ki jo umore hitro, so neuporabna, ker se polž obenem potegne kolikor možno daleč nazaj v svojo hišo. Tudi če bi ga hoteli potegniti iz hiše: tako je skrčen in stisnjen, da ne kaže več svoje prave slike. Ne preostaja nam drugo sredstvo, kakor da polža v zamašeni posodi polni vode zadušimo. Žival se večinoma pri tem popolnoma iztegne. Nato jo v kar najbolj naravni legi razpneemo na koščku lesa ali plutovine in denemo v alkohol 50% in postopno prenašamo v močnejši alkohol. Tudi formol je uporaben, vendar nekoliko kvartir lupinico. — Mesto tega lahko tudi z injekcijsko brizgalko vbrizgamo v zadušene polža 4% raztopino formola v alkoholu; pogostoma se pri tem še tinalni ki tako iztegnejo, da je zdaj preparat docela podoben živemu polžu.

Vsi »mokri« preparati šolskih zbirk so običajno spravljani v cilindričnih posodah, nalepljeni na podolgasto stekleno ploščo. Kot lepilo nam najboljše služi navadna želatina. Drobnost zrezani želatini dodamo toliko vode, da je želatina ravno pokrita, in pustimo, da se namoči. Če to namočeno želatino zmerno segrejemo (lonček postavimo v lonec vrele vode), se takoj raztopi: s to raztopino nalepimo žival na steklo — lim drž! — tako, ker se ohlajena želatina strdi.

(Dalje prihodnjič.)

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

— **IZREDNI OBČNI ZBOR UČITELJSKEGA DRUŠTVA LITIJSKEGA SREZA** se vrši v šoli v Litiiji 23. junija 1926 ob 10. uri dopoldne. Dnevni red: 1. Pozdrav po otvoritellju. 2. Volitev novega, oziroma izpolnitev starega odbora. 3. Poročilo funkcionarjev. 4. Slučajnosti. K častni udeležbi vabi odbor.

Poročila:

+ **Učiteljsko društvo za Mežiško dolino** je zborovalo dne 6. marca 1926 v šoli na Prevaljah. Navzočih 35 članov.

Tov. predsednik I. Feinig otvori zborovanje ter pozdravi vse navzoče osobito novovstopivšo članico gđ. Josipino Može. Omenja nadalje, da stojijo v teh mesecih zborovanja društev, članic UJU v Sloveniji v znamenju deklaracije in protideklaracije. Vsi člani in članice društev so prepričani, da bode končno zmagoale naše pravice in demokratično stališče in da bode večina društev sprejela deklaracijo, ki je izšla kot plod večletnega delovanja našega društva. Tov. predsednik pojasnjuje v nadaljnjem dogovku, ki so se izvršili po seji širjega sosveta 10. jan. 1926. Poročilo vzamejo navzoči odobruje na znanje.

Tov. Möderndorfer ponavlja svoj predlog, ki ga je stavil na občen zboru: Učiteljsko naj korporativno pristopi k vsem podjetjem, ki nosijo učiteljsko firmo, tako k Učiteljski tiskarni itd. Učiteljsko mora gospodarske organizacije tudi obvladati. Odločilno besedo mora imeti članstvo organizacije v vseh teh organizacijah. Te organizacije morajo biti sestavni del UJU, ne smejo pa biti v rokah par oseb, ki kakor je razvidno iz dogodiljavev, hočejo potom teh organizacij diktirati smernice UJU, preprečiti moramo trgovanje z našim imenom; kar nosi ime »Učiteljsko«, mora tudi res postati last učiteljstva, organiziranega v UJU. Iz Mežiške doline je priglasilo 8 tovarišev

* Umestno je, dodati vodi nekoliko kokaina, kloralnega hidrata ali kakega drugega ark. sredstva

ARGUS je naš najboljši informacijski zavod
ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike
ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju donosnih zavodov, trgovskih in industrijskih podjetij in privatnikov
ARGUS ove informacije so vsakdar točne izbrpne in hitre
ARGUS se nahaja v Vuku Karadžića ul. II, Beograd
ARGUS-ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus